

Motion till riksdagen 2025/26:2927

av **Marléne Lund Kopparklint m.fl. (M)**

Stärkt rätt till personlig assistans i skola och daglig verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över förutsättningarna för att mildra kravet på särskilda skäl för att beviljas personlig assistans i skola och daglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagens skola får många elever med funktionsnedsättning stöd av elevassistenter. Dessa assistenter är ofta knutna till flera elever samtidigt, vilket innebär att stödet inte blir tillräckligt anpassat. När en elevassistent är frånvarande riskerar elevens hela skoldag att påverkas negativt. För elever med omfattande behov kan bristen på kontinuitet leda till både försämrad kunskapsutveckling och ökad psykisk ohälsa.

En personlig assistent som känner eleven väl kan ge kontinuitet, trygghet och ett stöd som är skräddarsytt efter elevens unika behov. Det handlar inte bara om undervisning utan även om kommunikation, raster och sociala sammanhang där delaktighet är central. Att delta i gemenskapen med andra elever är en rättighetsfråga enligt Barnkonventionen, som sedan 2020 är svensk lag.

I dag krävs dock ”särskilda skäl” för att beviljas personlig assistans i skola och daglig verksamhet. Konsekvensen blir att barn och unga med funktionsvariationer inte

alltid får de förutsättningar de behöver för att lyckas i skolan eller delta i sociala sammanhang på lika villkor.

Liknande problem återfinns i daglig verksamhet. Många nekas sin statliga assistans under arbetstid och tvingas dela kommunanställda assistenter med andra. Detta leder till begränsad möjlighet till meningsfull sysselsättning och försvårar deltagande i externa aktiviteter. När individens behov inte tillgodoses riskerar både arbetsförmåga och livskvalitet att försämrast.

Genom att se över kravet på särskilda skäl skulle fler barn och vuxna med funktionsvariationer få tillgång till den assistans de behöver. Det stärker möjligheten att ta till sig kunskap i skolan, öppnar dörrar till arbetsmarknaden efter skolgången och bevarar den personliga integriteten.

Att stärka rätten till personlig assistans i skola och daglig verksamhet är därför inte bara en fråga om rättvisa och jämlikhet – det är också en investering i framtiden. Genom att ge människor rätt stöd från början minskar vi risken för utanförskap, arbetslöshet och psykisk ohälsa, och stärker både individen och samhället.

Marléne Lund Kopparklint (M)

Camilla Brunsberg (M)

Jennie Wernäng (M)